

Linh-Lan

Hải-Vân Phạm-Văn-Hải

Linh-Lan - Phạm-Văn-Hải

Cho tới ngày lên đại-học, tình-cảm của tôi đối với Thu-Lan vẫn đậm-đà đầm-thấm như xưa. Một người chỉ làm mẫu cho tôi vẽ bốn bức tranh, một người chỉ đến thăm tôi một lần khi đau-ốm và một lần khi chia tay, mà lúc nào tôi cũng thương cũng nhớ. Mỗi lần nghĩ tới cô, tôi lại bồi-hồi-bồi-hồi. Thấy người nào giống Thu-Lan, dù chỉ là một nét, tôi cũng rung-động. Đặc-biệt là tên. Người nào có tên là Lan, tôi đối-xử khác hẳn. Người nào có mái tóc buông lơi,

tôi bám theo sát nút. Cô láng-giềng họ Đoàn tên Lan giống cô nhất, tôi vẫn thương, vẫn theo, nhưng không dám nói. Có lẽ vì giống quá nên tôi sợ. Sợ cái gì? Tôi không biết. Tôi nghĩ là mình nhất. Năm Dự-bị Văn-khoa, tôi thân với Quỳnh-Nga. Quỳnh-Nga có đôi mắt và tính-tình của Thu-Lan. Năm nay, lên chứng-chỉ, Quỳnh-Nga học trường khác, tôi có Linh-Lan.

Tôi và Linh-Lan đã chào-hỏi nhau từ năm trước – cô và Quỳnh-Nga là bạn cùng trường từ đệ lục đệ ngũ.

Năm nay, tôi và Linh-Lan ghi tên học hai chứng-chỉ bắt-buộc: Văn-chương Quốc-âm và Ngữ-học Việt-Nam. Ngày nào cũng gặp nhau; sáng thấy mặt, chiều cũng thấy mặt.

Tôi gọi Linh-Lan là “Chị Lan”. Tôi muốn có cái cảm-giác là đang được nói với Thu-Lan.

Tôi không biết Linh-Lan hơn tôi cái gì; nhưng tôi dám chắc tôi hơn cô về chữ Hán và các bài tập ngữ-học. Ngoài những bài chữ Hán học năm Dự-bị, tôi còn học thêm ở trường Sinh-ngữ. Tôi tra điển-tích điển-cổ nhanh lắm. Gần như điển-tích nào tôi cũng biết. (Khó gì đâu! Không biết thì mở sách ra tìm.) Còn các bài tập ngữ-học, tôi nhanh hơn Linh-Lan cả chục lần. Vì vậy, Linh-Lan mới học chung với tôi. Cả hai đều có những điều mình muốn. Cô muốn gì được đó. Bảo tôi tóm-lược truyện Tống-Chân Cúc-Hoa, tôi tóm-lược Tống-Chân Cúc-Hoa; bảo tôi đi tìm bản Kim-Tuý Tình-từ, tôi đi tìm Kim-Tuý Tình-từ. Còn tôi thì suốt ngày “Chị Lan” “Chị Lan”. Đã có lần Linh-Lan thắc-mắc: “Tại-sao anh gọi Lan hoài vậy!?” Sau giờ nghe giảng ghi bài ở lớp, chúng tôi học ở thư-viện. Thỉnh-thoảng cuối tuần, tôi đến nhà cô. Bố-mẹ cô thấy con mình chăm-chỉ hơn trước, nên nhìn tôi với con mắt đầy thiện-cảm.

Một buổi chiều Chúa-nhật, không ai có nhà. (Cũng hơi lạ!) Bố mẹ đi vắng; mấy đứa em đi chơi. (Chắc vậy!) Tôi không hỏi. (Tính tôi ít tò-mò.) Cô cũng không nói.

Chúng tôi học ở trên gác.

Vào khoảng 4 giờ, đã thấm mệt, chúng tôi nói chuyện ngoài lề cho thanh-thoai đầu-óc. Lan hỏi tôi:

- Năm ngoái, anh thân với Nga lắm phải không?

Đàn bà con gái hay thấc-mắc, đâu có gì lạ! Tôi trả lời:

- Cũng khá thân, nhưng không được lâu. Nga hiền-lành dễ-thương; vừa xinh-đẹp vừa học giỏi. Đối với tôi thì rất khôn-ngoan. Nói gì tôi cũng nghe.

- Mấy đứa trong nhóm của Lan bảo hai người thương nhau lắm.

- Tôi cũng nghe loáng-thoáng như vậy, nên không dám thân với Nga nữa. Sợ cổ bị mang tiếng vì một đứa cù-lân như tôi.

- Anh nói vậy là quá nhún-nhường! Không cần phải nhún-nhường như vậy đâu! Cũng nhờ Nga nói tốt về anh mà năm nay Lan mới học chung với anh. Nga nói anh học thêm ở trường Sinh-ngữ.

- Nói đúng ra, vì Nga mà tôi học ở trường Sinh-ngữ. Cổ bảo tôi muốn chứng-minh người mình không cần phải biết tiếng Hán-Việt mà vẫn có thể nói được tiếng Việt, thì phải học chữ Hán và tiếng Hán-Việt cho thật tường-tận.

- Chắc là anh ám-ức vì câu nói của ông thầy “Muốn giỏi tiếng Việt thì phải biết tiếng Hán-Việt”!? Ở Văn-khoa có thiếu gì chứng-chỉ Hán-Việt mà phải sang tận trường Sinh-ngữ!?

- Tôi muốn học cả chữ Hán lẫn tiếng Tàu.

- Tàu thì có mấy trăm thứ tiếng. Học sao cho hết!

- Tôi học tiếng Bắc-kinh. Tiếng Bắc-kinh còn gọi là tiếng phổ-thông hay quan-thoại, bạch-thoại¹.

- Đã nói được chưa?

- Được chứ!

- Hôm nào dạy Lan mấy câu được không?

- Được chứ! Nghề riêng của tôi mà! Có một lần đi xem phim Tàu, tôi thích một câu. Tôi chỉ muốn gặp người nào thật đẹp để nói.

- Nói cho Lan nghe đi!

Tôi nhìn thẳng vào mặt Lan, “xuống giọng”:

- “Mới gặp em, anh đã muốn quên; nhưng không quên được.”²

¹ 北京話 [Bắc-kinh-thoại] (bây giờ (2011) người Tàu còn gọi là 北語、北方言), 普通話 [phổ-thông-thoại], 官話 [quan-thoại], 白話 [bạch-thoại]. Tiếng Bắc-kinh [北京話] là một trong những thứ tiếng quan-trọng của Tàu, không phải là tiếng địa-phương. Tiếng Bắc-kinh có nhiều tiếng địa-phương. (Cũng như tiếng Việt có nhiều tiếng địa-phương.)

² 一見妳, 我要忘記, 但是忘不了.

- Nghe cũng hay lắm chứ! Chưa thấy ai nói như vậy!
 - Tôi vừa nói đó!
 - Thật không?
 - Thật chứ! Tôi nói với chị Lan. Nói tận đáy lòng.
- Lan cầm tay tôi:
- Cám ơn!
- Rồi Lan hỏi tôi:
- Năm nay, không thấy anh vẽ ở lớp. Sao vậy?
 - Văn-chương Quốc-âm và Ngữ-học Việt-nam chỉ còn mấy chục người. Toàn người quen, ai dám vẽ.
 - Muốn vẽ người nào thì nói với người đó! Đưa nhau về nhà mà vẽ.
 - Tôi sợ bị từ-chối. Ngượng lắm!
 - Ngượng gì mà ngượng!
- Tôi lấy hết can-đảm, bật ra một câu:
- Thế thì chị Lan làm mẫu cho tôi đi!
 - Để Lan xét lại đã!
 - Thấy chưa? Vừa ngổ ý đã bị từ-chối rồi. Hoá ra tôi đúng. Cả đời tôi, tôi không dám tỏ tình với ai. Chỉ sợ bị từ-chối. Bẽ mặt lắm!
 - Nói như thế không phải là từ chối. Lan cũng ngượng vậy!
 - Thật sao!?
 - Thật chứ! Điểm này thì Lan giống anh. Nếu không có người mẫu thì anh vẽ gì? Có vẽ theo hình không?
 - Tôi không thích vẽ hình. Tôi đi vẽ cảnh.
 - Ở đâu? Có hay lên sở thú không?
 - Không! Tôi ra cánh đồng.
 - Hôm nào cho Lan đi cùng nhé!
 - Được chứ! Tôi càng thích. Chị Lan làm tôi nhớ lại cách đây mấy năm, có một cô bé hay đi với tôi.
 - Tại sao lại gọi là cô bé?
 - Chúng tôi biết nhau từ nhỏ. Cổ kém tôi bốn năm tuổi.
 - Có vẽ cổ không?
 - Chưa kịp ngổ ý thì đã bị tên-tò.
 - Sao vậy?
 - Sau này tôi sẽ kể.
 - Còn trước kia?

- Tôi có một người mẫu.
 - Đẹp không?
 - Tôi gọi cô là tiên giáng-trần.
 - Như vậy thì phải là đẹp lắm!?
 - Cũng đẹp như chị Lan. Nếu có thua cũng chỉ thua một tí thôi.
- Lan cầm tay tôi đưa lên môi hôn một cái:

- Cảm ơn anh!
- Tôi nói thật đó!

Rồi tôi làm theo cô. Tôi đưa hai bàn tay xinh-xinh lên môi. Tôi hôn Lan như ngày xưa tôi hôn Thu-Lan. Linh-Lan đón-nhận bằng nụ cười:

- Nhận-xét về vẻ đẹp thì bao giờ cũng chủ-quan. Có thể vì Lan hợp với anh về một điểm nào đó.
- Điểm nào cũng hợp!
- Cảm ơn anh. Lan cũng mong vậy! Có hợp nhau mới gần nhau được. Những bức tranh vẽ cô, anh còn giữ bức nào không?
- Còn nguyên! Nói đúng ra cô chỉ giữ một bức. Còn bao nhiêu tôi giữ hết. Ngày nào cũng lôi ra ngắm.
- Giống như Tú-Uyên trong Bích-câu Kì-ngộ³?
- Còn hơn thế nữa.
- Tại sao lại phải lôi ra?
- Sợ ở nhà trông thấy.
- Cho Lan xem được không?

Tôi ngần-ngừ mấy giây:

- Nếu nhìn bằng con mắt nghệ-thuật thì được.
- Nói vậy là gián-tiếp chê Lan không có con mắt nghệ-thuật!?
- Không phải! Tôi chỉ muốn nói là người thưởng-ngoạn phải có tấm lòng cởi-mở để chiêm-ngưỡng vẻ đẹp của Trời-Đất ban cho con người. Chỉ có người biết chiêm-ngưỡng vẻ đẹp mới không phê-phán bừa-bãi.

³ Một truyện viết bằng chữ viết của người Việt ngày xưa, nên còn gọi là truyện Nôm, chưa biết rõ tác-giả. Một số người (như Trần-Văn-Giáp, Nguyễn-Phương-Chi...) cho là của Vũ Quốc Trân, người Hải-dương, sống ở Hà-nội vào thế-kì 19, cùng thời với Nguyễn-Văn-Siêu, Cao-Bá-Quát. Bản chữ Hán 碧溝奇遇 [Bích-câu Kì-ngộ] (Cuộc Gặp Khác-lạ ở Bích-câu) có trong *Truyện-kì Tân-phả* ở thế-kì 18.

- Chiều mai cho Lan xem được không?
- Tranh lớn lắm. Mang theo xe đạp sợ hỏng.
- Lan đến nhà anh.
- Bất-kì lúc nào.

Tôi mở ví:

- Tôi có một hình chụp lại.

Tôi đưa cho Lan xem.

Ngắm-nghía một hồi, Lan nói:

- Người mẫu của anh đẹp thế này mà anh nói nếu có thua Lan thì chỉ thua một tí thôi. Anh làm Lan ngượng.
- Tôi nói thật đó! Thấy sao nói vậy. Chị Lan đẹp lắm!

Lan hôn lên má tôi:

- Cám ơn anh! Anh dễ thương lắm!

Nhìn hình thêm chùng một lúc nữa, Lan hỏi tôi:

- Hình-như cổ nhỏ hơn Lan?
- Cổ mười tám.
- Kém Lan hai tuổi. Nhỏ mà sao bạo vậy!?
- Tôi gọi cổ bằng chị.
- Cũng như anh gọi Lan?
- Hơi khác một tí. Cổ hơn tôi hai tuổi.
- Hèn chi!
- Chị kém tôi một tuổi.
- Có bao giờ anh muốn có một người mẫu như vậy nữa không?
- Có chứ! Nhưng có lẽ chỉ ở trong mơ. Tôi vừa mới ngỏ lời đã bị từ-chối.
- Lan nói như thế không phải là từ-chối. Tại vì Lan ngượng. Anh phải tìm-hiểu thêm về tâm-lí đàn bà con gái. Cầu thì được, ước thì thấy. Khi tìm được thì phải biết ngỏ ý. Khi người ta trả lời, phải biết thế nào là từ-chối, thế nào là từ-chối mà không phải là từ-chối.
- Cuộc đời sao khó vậy!?
- Không phải là khó. Đó là tính tự-nhiên của con người. Trời sinh ra như vậy. Anh có thấy những đứa trẻ mới đẻ không? Nó chưa biết nói, mà muốn gì cũng được. Lúc tã ướt, nó khóc; lúc nó đói, nó cũng khóc. Nó khóc cho tới bao giờ nó được những gì nó muốn.

- Cái đó thì tôi mù-tịt. Năm ngoái, cái gì tôi cũng phải hỏi Nga. Thậm chí, lúc tan học, muốn về cùng với người ta, tôi cũng không dám nói.

- Nga bảo anh nhất lăm. Có bao giờ anh nói Nga làm mẫu cho anh không?

- Tôi đâu dám!

- Cái gì cũng hỏi người ta mà việc dễ như vậy lại không dám. Nếu Lan không ngờ ý muốn học chung với anh, chắc anh cũng không dám nói. Có đúng không?

- Đúng như vậy! Nói như thế mới là tri-kỉ của tôi.

- “Một lời đã biết đến ta.”

Tôi đọc tiếp:

- “Muôn chung nghìn tứ cũng là có nhau.”

Hai câu này ở trong *Truyện Thúy-Kiều* của Nguyễn-Du; những người đi học, ai cũng biết.

Lan cười:

- Lan chỉ đọc câu trên thôi. Lan không có “muôn chung nghìn tứ” để đáp lại tấm chân-tình của anh. Nhưng vì anh nhận Lan là tri-kỉ của anh, nên Lan mới nói như vậy. Hôm nay tri-kỉ của anh cho anh một điều ước: Anh muốn gì cũng được.

Tôi như “mở cờ trong bụng”. Tôi hỏi lại cho chắc:

- Khó đến đâu cũng được?

- Cũng được!

- Dưới bất-cứ điều-kiện nào?

- Bất-cứ điều-kiện nào!

- Bảo mở mắt thì mở mắt, bảo nhắm mắt thì nhắm mắt.

- Cũng được luôn.

- Chị Lan không khác gì tiên ở trong truyện.

- Trong giờ-phút này, Lan là tiên ở trong truyện. Truyện của anh với Lan.

- Giống như Giáng-Hương với Từ-Thức⁴?

⁴ Ngày xưa có Từ-Thức, người Tống-son, tỉnh Thanh-hoá, làm tri-huyện Tiên-du, tỉnh Bắc-ninh. Một hôm, đi xem hội ở chùa, trông thấy một cô gái bị bắt vạ vì lỡ làm gãy hoa, chàng động lòng thương, cởi chiếc áo quý để chuộc nàng. Ít lâu sau, Từ-Thức từ-quan, đi khắp nơi để ngắm cảnh trời-đất bao-la, xem

- Lan là Giáng-Hương, anh là Từ-Thức.
- Từ-Thức muốn gì Giáng-Hương cũng chiều theo. Chẳng lẽ Giáng-Hương Linh-Lan chỉ cho một điều ước thôi sao?
- Thì hai.
- Hai cũng còn ít!
- Đúng là “có voi đòi tiên”. Đã có tiên rồi phải biết kiềm-chế chứ! Không thấy Nguyễn-Công-Trứ nói sao? “Biết đủ thì đủ”. “Lòng người tham vô đáy”. Có một đòi hai; có hai đòi ba đòi bốn. Đòi nữa, tiên rút lại lời.
- Chị Lan à! Tiên không hẹp-hòi như vậy đâu! Làm khó không phải là tiên. Có bao giờ Giáng-Hương làm trái ý Từ-Thức không? Tại sao bao giờ tôi cũng phải là người lép vế!?
- Đây là lí-do: Vì Giáng-Hương không dám làm trái ý Từ-Thức nên mới họ mới phải xa nhau. Lan không dại như vậy.
- Được rồi! Chị Lan nói bao giờ cũng đúng. Bây giờ tôi nói điều ước của tôi.
- Nói đi! Lan nghe đây!
- Rồi tôi ngần-ngừ. (Không dám nói thẳng.)
- Để tôi kể cho chị Lan nghe một chuyện xưa.
- Lan kéo ghế vào sát tôi:
- Anh kể đi!
- Sau khi tôi vẽ xong mấy bức tranh, người mẫu của tôi bị cha mẹ bắt về quê.
- Về đâu?
- Cổ là tiên thì chỉ có một cõi thôi.
- Cõi nào?

thế-thái nhân-tình. Tới cửa biển Thần-phù, tỉnh Ninh-bình (sau này thuộc tỉnh Thanh-hoá), chàng lạc vào một hang động. Đang lúc tìm đường ra thì gặp gia-đình bà chủ. Từ-Thức được cả nhà thương; bà chủ gả cô con gái xinh-đẹp nhất cho chàng. Nàng tên là Giáng-Hương. Giáng-Hương không phải ai xa-lạ mà chính là cô gái tội-nghiệp đã được chàng cứu-giúp ngày trước. Sau một năm đầm-ấm, nhớ nhà quá, Từ-Thức tâm-sự với vợ. Giáng-Hương biết can không được, đành gạt nước mắt đưa chồng về quê. Về tới nơi, chẳng còn ai nhận ra chàng; nhà cửa cũng đã khác xưa. Hỏi ông già bà cả, họ nói một trăm năm trước quả có một người tên là Từ-Thức mất tích ở cửa biển Thần-phù. Lúc đó, Từ-Thức mới ngỡ-ngàng, muốn trở lại cõi tiên tìm vợ, nhưng không được nữa.

- Cõi tiên.
 - Anh cũng giỏi ỡm-ờ! Thôi được rồi! Kể tiếp đi.
 - Không có tiên làm mẫu, tôi như người nghiên thuốc bị hành. Lúc nào cũng ngẩn-ngẩn-ngơ-ngơ. Đau-khổ vô-chùng! Lấy tranh ra ngắm không đủ. Tôi đi lang-thang. Nay vẽ cảnh này, mai vẽ cảnh kia. Rồi một hôm, tôi gặp cô bạn bé nhỏ thời thơ-ấu.
 - Bắt cô làm mẫu?
 - Chưa! Cô đòi theo tôi đi vẽ. Chúng tôi tâm-sự với nhau như những ngày mới gặp thừa xua. Cũng vui lắm. Chính cô dạy tôi hôn. Tôi học mãi không thuộc. Một hôm, nhớ người trong tranh, tôi muốn nhìn một cái. Tôi chỉ đòi nhìn một cái thôi. Cô cắn tôi tưởng chết.
 - Đáng đời!
 - Chị Lan không thương-hại người đam-mê sao!?
- Lan nói lảng đi:
- Cắn vào đâu mà đau quá vậy!?
- Tôi giơ tay phải ra.
- Mu bàn tay. Bây giờ còn vết.
- Lan cầm tay tôi; nhìn lên nhìn xuống.
- Có thấy gì đâu! Cắn vào mu bàn tay làm sao mà chết được!?
 - Không chết nhưng tỉnh mộng.
 - Nói thế Lan cũng hiểu loáng-thoáng rồi.
 - Có thấy tội-nghiệp không?
 - Một chút thôi! Bây giờ anh nói điều ước của anh đi.
 - Như với cô bạn bé nhỏ của tôi được không?
 - Được! Nhưng đừng quá đáng. Đừng để bị cắn. Lan cắn đau lắm đó!
 - Bao lâu?
 - Máy phút thôi.
 - Mười phút?
 - Không được quá một giây.
 - Nhất-định không quá một giây.
- Lan nghiêm-chỉnh lắm. Lúc đó là 4 giờ 11. Cô vặn chuông 4 giờ 30. Vặn xong, cô bảo tôi:

- Bây giờ Lan đi rửa mặt cho tỉnh-táo. Tiên thì phải tươi-mát xinh-đẹp. Ba phút nữa đến lượt anh. Đừng để quá giờ. Quá giờ ráng chịu.

Tôi trở về bàn học lúc 4 giờ 18.

Lan đến bên cạnh tôi, kéo tôi lên.

- Có cần nhắm mắt không?

Tôi lắc đầu:

- Tiên nhắm mắt hay mở mắt vẫn là tiên.

- Cho Lan thở hít mấy cái đã.

Bất chợt, Lan ấn tôi ngồi xuống ghế.

- Chờ Lan mấy phút!

Tôi không chịu.

- Hết giờ đến nơi rồi.

- Lễ-nghi chưa đủ. Lát nữa tính lại từ đầu; không thiếu một giây. Anh kể một chuyện; cũng phải cho Lan kể một chuyện. Như thế mới công-bằng. So với người đời thì Lan còn đi trước cả mấy chục năm. Lan đã dám cho anh hai điều ước. Anh có thấy ai mới như vậy không?

- Cô bạn bé nhỏ của tôi còn dạy tôi hôn nữa kìa.

- Được rồi! Khoe mãi! Để Lan kể chuyện cho anh nghe đã.

Tôi đành chịu thua. Nhưng vẫn âm-ức:

- Cho cầm tay được không?

Lan giơ tay phải ra.

Chúng tôi tay trong tay. Lan hỏi tôi:

- Tại sao anh run?

- Đã là tri-kỉ thì phải biết chứ!

Lan cười:

- Lan là tiên thật hả?

Tôi gật đầu. Lan dựa vào vai tôi, nhìn ra cửa sổ; ánh sáng hắt vào một chậu lan tím hồng đang trở bông.

- Lan kể vắn-tắt thôi. Chuyện xảy ra cách đây bốn năm. Cũng ở Văn-khoa.

Cô bạn của tôi thật dễ thương! Bàn tay nhỏ-nhấn mềm-mại, như không có xương! Đúng là tay tiên.

- Cách đây bốn năm, một bà chị họ của Lan học Dự-bị Việt. Bà có một cô bạn rất thân. Cô này có một ông bồ cũng là bạn cùng lớp. Ông này học giỏi, con nhà giàu, lại đẹp trai. Đã đẹp trai lại còn đàn ngọt hát hay nữa. Hai người thương nhau lắm. Họ thề sống thề chết là sẽ ở bên nhau trọn đời; dù trời-đất có sập cũng phải lấy nhau. Gia-đình hai bên đều bằng lòng. Tuyệt-đối không có gì ngăn-trở, không có gì phải lo-ngại.

Tôi hôn tay Lan; hôn nhẹ-nhẹ. Tôi chêm:

- Thế rồi...

Lan tiếp-tục:

- Thế rồi, cuối năm đó, cô có giấy báo được học bổng đi Pháp.

- Cảnh chia tay chắc là buồn lắm!?

- Chắc-chắn rồi! “Nàng ra đi, chàng ở lại” không buồn sao được!

- Chàng ở nhà bị bắt lính!?

- Còn lâu! Con nhà giàu, học giỏi. Được hoãn-dịch đều-đều. Để cho mấy thằng nghèo kiệt xác, không có tiền đút-lót đi đỡ đạn. Có ngờ đâu, nửa năm sau, chừng sáu hay bảy tháng gì đó, bà chị họ của Lan đánh điện-tín sang Pháp báo tin: “Người ta sắp lấy vợ. Đám cưới thứ bảy tuần tới.”

- Cô nàng sẵn quần sẵn váy học-tóc bay về.

- Anh biết rồi hả?

Tôi cười. Hôn lên má Lan.

- Chưa! Tôi thấy chị Lan câu giờ nên đoán đại thôi.

- Cô nàng bay về thật. Mới có ba ngày mà mặt mày hốc-hác.

- Ván sắp đóng thuyền! Làm sao cứu-vãn được.

- Đã đóng rồi, không phải sắp. Thế mới đau-khổ. Trước ngày cưới, “nàng” mới tìm được “chàng”.

- Có ôm nhau khóc không?

- Giờ-phút đó mà ôm gì nữa! Anh đoán xem anh “chàng” nói gì?

- Anh lẽ có con với người ta.

- Anh nói như người ở trong cuộc!

Tôi khoe:

- Thì tôi là người “dịch-duyet”, kinh-nghiệm đầy mình.

Lan dang tay ra, ngòai thẳng lên:

- Kinh-nghiệm gì? Khai đi! Khai xong Lan mới kể tiếp.

Tôi ra điều-kiện:

- Chị Lan phải hứa, tôi mới khai.

Lan véo má tôi:

- Không hứa.

Tôi nói bướng:

- Không hứa không khai.

Cuối cùng, Lan xuống nước:

- Hứa.

Tôi nói:

- Nghe xong không được nói với ai! Tôi cứ tưởng là dễ mà chẳng dễ tí nào. Nói với cô bạn bé nhỏ của tôi thì cổ làm tôi ngượng. Cho đến bây giờ, tôi vẫn chưa biết mình sai cái gì.

- Anh nói đi! Lan giải-đáp cho.

Tôi kể:

- Có lần tôi hỏi cổ: “Mình sắp có con chưa?” Cổ tròn tròn con mắt.

Cổ hặc tôi: “Anh nói gì!? Anh có biết làm thế nào để có con không?” Tôi đáp: “Mẹ anh nói con trai con gái ôm nhau vài lần thì có con. Chúng mình hôn nhau mấy lần rồi.” Cổ mới cười. Cổ nói: “Mẹ anh nói thì phải đúng. Nhưng mẹ anh nói một nghĩa, anh hiểu một nghĩa. Chúng mình còn trong-sạch lắm. Chưa có con đâu.

- Anh chưa biết thật hả?

- Biết cái gì?

- Làm thế nào để có con.

Tôi trả lời:

- Mẹ tôi nói sao tôi biết vậy.

- Anh có cần Lan dạy không?

Tôi gật đầu.

- Hôm nào anh bày “mâm xôi con gà” Lan sẽ dạy.

Tôi bằng lòng:

- Sẽ có “mâm xôi con gà”.

- Chưa đủ. Làm thế nào để có con là việc trọng-đại. Anh có biết tại sao không?

- Nói dối tông-đường.

- Thế thì của lễ phải lớn hơn. Phải có con lợn quay, phải có trâu-cau.

Lan ngừng lại, (chắc chỉ hai giây thôi), rồi nói tiếp:

- Lại còn phải vái Trời-Đất, vái tổ-tiên... Anh có làm nôi không?

- Nôi chứ!

- Nếu anh làm nôi thì Lan sẽ dạy anh cặn-kẽ. Bây giờ Lan kể tiếp chuyện cho anh nghe.

Tôi cắt ngang:

- Chuyện đến đó đủ rồi. Chàng ta nhất-định sẽ lấy vợ. Người đàn ông Việt-Nam bao giờ cũng chịu trách-nhiệm vì hành-động của mình. Còn cô nàng thì sẽ không bao giờ lấy chồng nữa. Cổ tu ở chùa nào để tôi đến thăm?

- Anh sai rồi! Sống ở giữa thế-kỉ hai mươi, làm gì có chuyện cắt tóc đi tu.

- Nếu vậy thì “Ông ăn chả, bà ăn nem.”

- Nói thế thì nghe được.

Chưa dứt lời, Lan đổi ý:

- Không được. Họ chưa lấy nhau.

- Cứ cho là được đi. Bây giờ đến chuyện chúng mình.

Tôi kéo Lan lại gần tôi hơn. Lan không phản-đổi. Tôi giao hẹn:

- Tôi muốn hôn nàng tiên của tôi. Được không?

Lan gật đầu.

Tôi rào-đón:

- Tôi định-nghĩa hôn là... là môi của mình không rời khỏi người mình hôn. Khi nào người mình hôn hôn lại mình tức là hai người hôn nhau. Khi hôn, không có thời-gian, không có không-gian. Không được rời nhau ra. Hai người trở nên một. Chị Lan có chấp-nhận định-nghĩa của tôi không?

- Anh ăn gian!

- Tôi định-nghĩa đàng-hoàng, theo đúng sách-vở! Từ-Thức ở với Giáng-Hương mới có một năm mà dưới trần-thế đã là một trăm năm. Thời-gian có tính-cách tương-đổi; không tính theo đồng-hồ được.

- Lan không chịu!

- Nếu chị Lan không chịu thì định-nghĩa lại. Những nhà chuyên-môn về ngôn-từ bảo là thực-hành dễ hơn định-nghĩa. Hay là chúng mình thực-hành cho đến khi nào chị Lan tìm ra được định-nghĩa.

Tôi xoay người Lan ra trước mặt.

- Chị không?

- Không chịu! Như thế thì tàn đời con gái người ta! Có hôn đến ngày mai anh cũng không cho định-nghĩa của Lan là đúng.

- Thực-hành càng nhiều thì định-nghĩa càng chính-xác. Rồi cũng có lúc đi đến thoả-thuận.

- Không chịu! Nhất-định không chịu! Bố mẹ Lan về bây giờ.

- Thế thì đành phải để điều ước đó cho tới bao giờ bàn-cãi xong.

Lan rút tay ra. Tôi không cho:

- Đang khi bàn-cãi thì tay phải ở trong tay.

- Anh khôn quá! Lúc nào cũng giữ phần thắng về mình.

- Tôi theo đúng lời ước-hẹn. Chị Lan nói dưới bất-kì điều-kiện nào, trong bất-cứ hoàn-cảnh nào. Nếu không giữ lời thì tiên của tôi đâu còn là tiên của tôi nữa!

- Được rồi! Lan chịu thua.

Chiều hôm đó, tôi được hôn nàng tiên của tôi. Tôi hôn Lan như hôn cô bạn ngày thơ-ấu; nhưng không bị cắn.

Tôi nói nhỏ vào tai Lan:

- Chị Lan ơi! Chị là người dễ thương nhất ở cõi đời này.

Lan không nói gì.

Cả mười phút sau, cô mới hỏi tôi:

- Anh có muốn sống với Lan suốt đời không?

Tôi gật đầu.

Nhìn-ngắm nụ lan xinh-xinh né nở mà tôi đờ-đẫn cả người. Chúng tôi ôm nhau mãi không chán. Thời-gian cũng ngừng trôi. Tôi nói như trong mơ: “Chị Lan ơi!... Chị Lan ơi!” Không biết tôi nói với Linh-Lan hay Thu-Lan? Hi-vọng là cả hai. Không phải! Chỉ có một. Tuy một mà hai; tuy hai mà một.

Hải-vân Phạm-Văn-Hải

2-5-2011